

Posudek vedoucího diplomové práce

Pavel Houdek: Přínosy a rizika zavedení právní subjektivity zvířat v českém právu

Datum uzavření rukopisu: 9.12. 2016

Diplomant se v posuzované diplomové práci na 60 stranách (plus povinné přílohy dle opatření děkana pro tvorbu diplomových prací na PFUK) zaměřil na téma z oblasti zvláštní části práva životního prostředí, a sice na právní úpravu ochrany zvířat. Konkrétně zpracoval problematiku přínosů a rizik zavedení právní subjektivity zvířat v českém právu. Vybral si bezesporu náročné téma, kde je nutné se vyrovnat s nutností nastudovat vedle pramenů práva a doktrinární literatury i určitý odborný základ z oblasti přírodních věd, etiky, sociologie či filosofie. Musel se potýkat s nedostatkem platné právní úpravy, neboť stávající platný systém českého práva dosud s právní subjektivitou zvířat nepočítá. Téma je vzhledem k obsahu nové, a dokonce vzhledem k vývoji v některých státech i aktuální. Zároveň jde o společensky a věcně citlivé téma, vyvolávající zejména v laické veřejnosti emoce. Zároveň je však vítanou příležitostí pro právní vědu provést analýzu a syntézu dosavadních poznatků. K tématu sice existuje v poslední době řada nové literatury včetně české, avšak autor se chopil příležitosti zamyslet se nad tímto problémem a uvést i své vlastní názory. Diplomant mě navíc, jakožto vedoucího diplomové práce, s tímto tématem sám oslovil.

Samotný text diplomové práce je rozdělen do předmluvy, úvodu a šesti kapitol včetně závěru. Oceňuji, že se autor věnoval odborným otázkám již v předmluvě, ačkoliv toto nebývá u diplomových prací častým jevem. Zaměnil však dle mého názoru předmluvu za úvod, ve kterém naopak popsal obsah zaměření jednotlivých kapitol práce.

Formální stránka diplomové práce je solidní. Jazyková a grafická úroveň je kvalitní. Text se dobře čte. Odborná literatura je citována často, přehledně a správně. Autor uvedl všechny povinné přílohy vyžadované příslušným opatřením děkana PFUK k tvorbě kvalifikačních prací. Určité pochybnosti vzbuzuje požadovaný minimální počet znaků pro tento druh práce, který závisí na započtení citací a poznámek pod čarou.

V první kapitole se autor věnuje historii právní ochrany zvířat zaměřený nejen na vývoj českého práva, ale i na vývoj ve světě, který ovlivnil i českou právní úpravu. Zde autor zaměřil pozornost na ochranu zvířat proti týrání, vymezení pojmu *welfare* a provedl úvod do problematiky práv zvířat. Souhlasím, že z hlediska tématu se jedná o relevantní a pro další text nesmírně důležité pojmy a výchozí úvahy.

Druhá kapitola se zaměřuje na ochranu zvířat v platném právu, z úhlu pohledů mezinárodního i vnitrostátního práva, v oblasti veřejného i soukromého, ba i v rovině ústavněprávní. Tato

kapitola má spíše popisný charakter. Vrcholí však subkapitolou 2.5., kde si autor připravil odrazový můstek pro úvahy v následujících kapitolách, když přijímá dílčí závěr, že zvířata v ČR žádná práva dosud nemají.

Jádrum diplomové práce se mi pak jeví nepochybně kapitoly 3. až 5., kde autor rozebírá uvažované podoby právní subjektivity zvířat a snaží, i za pomoci publikované odborné literatury argumenty pro a proti jejímu zavedení. V páté kapitole představuje autor kritické reakce na jednotlivé aspekty právní subjektivity zvířat z pohledu teorie a platného práva. Oceňuji kapitolu 6., kde autor vyvozuje z celé práce závěry a přichází i s návrhy *de lege ferenda*. Tato kapitola dle mého názoru představuje vhodný základ pro diskusi u ústní obhajoby.

Autor prokázal schopnost nastudovat prameny a zejména odbornou literaturu, o kterou opírá i své úvahy a závěry. Dokázal vybrat z nich to podstatné a provést samostatně deskripci, analýzu a syntézu. Práce má relativně komplexní charakter, věcná a právní problematika je dobře vyvážená. K textu nemám zásadních obsahových připomínek, řadu z nich jsem autorovi sdělil v rámci konzultací. Autor pracoval samostatně, konzultoval se mnou pravidelně, oceňuji jeho úvahy a závěry včetně návrhů *de lege ferenda*. Mohl být však ve svých úvahách a závěrech méně zkratkovitý a mohl podrobněji argumentovat.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace:

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací na PFUK v Praze jak po formální tak po obsahové stránce, proto ji doporučuji k ústní obhajobě, s navrženým hodnocením **velmi dobře, případně i výborně**, v závislosti na ústní obhajobě.

V rámci obhajoby by se mohl autor věnovat následujícím problémům:

- 1) V závěrech na str. 60 autor uvádí doporučení zakotvit jako první krok ochrany práv zvířat zakotvení na ústavní úrovni. Jak by si autor toto představoval konkrétněji?
- 2) Existuje ochrana zvířat na ústavní úrovni v nějakém evropském státu? Pokud ano, zavádí tato úprava právní subjektivitu zvířat?

V Roztokách dne 22. ledna 2017

Doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.
vedoucí diplomové práce